

KRONIKA**Mednarodna jamarska odprava Zverinjačke rupe 2016**

Lovčen, Črna gora, 30. 7.–14. 8. 2016

Med 30. julijem in 14. avgustom je v osrednjem delu gorovja Lovčen (slika 1) potekala mednarodna jamarska odprava Zverinjačke rupe 2016. Že tretja odprava na to območje je pod organizacijo Jamarskega kluba Brežice združila 23 raziskovalcev. Odprave so se udeležili člani petih slovenskih jamarskih društev in sicer Jamarskega kluba Brežice, Jamarskega kluba Novo mesto, Jamarskega društva Logatec, Jamarskega kluba Krka in Jamarskega društva Carnium Kranj ter jamarji s Črne gore, Hrvaške, Švedske ter Rusije.

Gorovje Lovčen obsega okoli 200 km² veliko območje med Kotorjem, Cetinjem in Budvo. Gradijo ga jurski in triasni apnenci ter dolomiti, zaradi katerih je površje močno zakraselo. Orografski dvig in tople zračne mase iznad Jadranskega morja prispevajo letno okoli 4600 mm padavin. Površinska voda se zaradi velikega deleža karbonatnih padavin pojavlja le lokalno, večji del vode pa iz kraškega masiva izteka v izvirih ob obali. Lovčen je bil v pleistocenu poledenel in njegov osrednji del je bil prekrit s približno 300 m debelim ledeniškim pokrovom. Ostanke ledeniškega delovanja so še danes vidni v obliki obrušenega površja, ledeniških podov, kotanj in moren. Vsi dejavniki, ki vplivajo na razvoj kraškega površja so močno vplivali tudi na razvoj globokih kraških brezen.

V letih 2010 in 2014 sta bili tako na območju Zverinjačkih rup organizirani dve mednarodni jamarski odpravi, ki sta potekali v sodelovanju z Nacionalnim parkom Lovčen. Raziskovalno območje se razprostira na okoli 2 km² na nadmorskih višinah med 1200 in 1400 m, zato tu globinski potencial presega mejo 1000 m. S sistematičnimi raziskavami je bilo odkritih 56 novih brezen, med njimi jih je bilo 22 tudi dokumentiranih. Z izjemo brezna Sistem Pala skala (slike 3–6), nobeno izmed brezen ni presegl globino 100 m, zato je bil večji del raziskav usmerjen na omenjeni jamski sistem. V prvi odpravi je bilo brezno raziskano do globine 183 m. Leta 2014 je bilo brezno »poglobljeno« do globine 453 m. Zaradi izjemnega potenciala za raziskave v Sistemu Pala skala, še neraziskanega kraškega terena in brezen ter dobrih odnosov z Nacionalnim parkom Lovčen ter domačini, je bila v letu 2016 na to območje organizirana nova odprava.

Za potrebe odprave je bil na južnem robu naselja Dolovi postavljen večji bazni tabor (slika 2), ki je predstavljal odlično izhodišče za raziskave. Ker je bila glavnina raziskav tudi tokrat usmerjena v Sistem Pala skala, je bila ena izmed prvotnih nalog vzpostavitev telefonske linije med breznom in baznim taborom. Brezno je bilo treba ponovno opremiti s statičnimi vrvmi ter razširiti nekatere ožine in meandrih, ki so oteževale prenašanje težkih transportnih vreč v globino. Ko je bilo brezno opremljeno do globine dosežene v letu 2014, so se pričele sistematične raziskave v nadaljnjih delih. Na koncu večjega meandra je bilo odkrito 70 m globoko brezno večjih dimenzij. Dno brezna je posuto z večjimi skalami, okoli 10 m stopnja nad dnom, ki je bila tehnično preplezana, pa je razkrila prehod v 70 m dolgo, 50 m široko in 40 m visoko dvorano (slika 5). Tudi tu je bilo dno dvorane posuto z ogromnimi kamnitimi bloki, ki so bili ponekod velikosti enodružinske hiše. Ob robu dvorane je bil na globini okoli 500 m postavljen podzemni bivak (slika 6), ki je omogočal večdnevne raziskave. Obenem je bila do bivaka vzpostavljena tudi telefonska komunikacija z baznim taborom, ki je omogočala lažjo organizacijo ter posredovanje informacij o morebitnih nevihtah, ki bi ogrožale raziskave. Pregled dna dvorane ni prinesel rezultatov, zato je bilo nadaljevanje brezna odkrito na dnu 70 m brezna, kjer se je odpiral prehod v vodni rov. Potem, ko je bil razširjen prehod v podoru, so raziskovalci v številnih stopnjah raziskali okoli 500 m vodnega rova vse do globine 667 m. Na tem mestu je večji podorni stožec ponovno zaprl prehod in oblikoval manjše jezerce. Močan prepih nakazuje nadaljevanje brezna, zato bo v prihodnji odpravi treba energijo usmeriti v odkopavanje podora.

V času odprave je bilo izvedenih tudi več terenskih raziskav, na katerih so bile locirane nove jame. Obenem so bila raziskana in dokumentirana tri nova brezna, pri čemer je bila v Breznu Direktor dosežena

globina 168 m. Raziskave v Sistemu Pala skala so privedla do odkritja jamskih živali kot so: bele pijavke, bele postrance in manjši deževniki, zato bo treba v prihodnosti k sodelovanju pritegniti tudi speleobiologe. Verjetno pa lahko med največje uspehe odprave uvrstimo homogeno delovanje raziskovalne ekipe ter izostanek poškodb. Udeleženci so ob baznem taboru pripravili tudi manjšo plezalno steno, na kateri so znanje vrvnih tehnik prenesli na domače jamarje.

Mednarodna jamarska odprava Zverinjačke rupe 2016 je potekala ob podpori številnih organizacij, kot so Nacionalni parkovi Crne Gore, Nacionalni park Lovćen, Agencija za zaščito životne sredine Crne Gore, Asociacija speleoloških društev Crne Gore ter Jamarska zveza Slovenije. Podporo jamarski odpravi je v okviru razpisa *EuroSpeleo Projects* izkazala tudi Evropska speleološka zveza.

TOMAZ GRDIN

Slika 1: Osrednji del Lovćena z najvišjima vrhovoma Štirovnik (1749 m) in Jezerski vrh (1659 m).

TOMAZ GRDIN

Slika 2: Bazni tabor v južnem delu naselja Dolovi na severnem obrobju Zverinjačkih rup.

TOMAŽ GRDIN

Slika 3: Vhod v jamo Sistem Pala skala se je razvil ob lokalnem prelomu.

TOMAŽ GRDIN

Slika 4: Raziskovalci v 57 m globokem breznu v Sistemu Pala skala.

TOMAŽ GRDIN

Slika 5: Kamniti bloki na koncu večje dvorane, velike 70 × 50 × 40 m.

TOMAŽ GRDIN

Slika 6: Na globini okoli 500 m je bil na tem mestu vzpostavljen jamski bivak, ki je omogočal daljše bivanje v podzemlju.

Več informacij o mednarodnih jamarskih odpravah na območju Zverinjačkih rup lahko pridobite na spletnem naslovu: <http://zverinjacke-rupe.si/>.

Jure Tičar

Raziskovalne igralnice na ZRC SAZU

Ljubljana, 2. 8. 2016

Poleti 2016 so bile na Znanstvenoraziskovalnem centru Slovenske akademije znanosti in umetnosti že dvanajstič organizirane raziskovalne igralnice z naslovom »Igrajmo se znanost«. V preteklih letih se je potrdila domneva, da se želijo otroci skozi igro predvsem sprostiti, medsebojno spoznavati in družiti vsekakor pa tudi kaj novega videti in naučiti. Zato je bilo tudi v letošnjem letu organiziranih več tematsko raznovrstnih igralnic, ki so jih vodili člani posameznih raziskovalnih inštitutov ZRC SAZU kakor tudi zunanji sodelavci. Že vsa leta doslej jih oblikuje in koordinira Center za predstavitvene dejavnosti ZRC SAZU pod vodstvom dr. Brede Čebulj Sajko. Delavnice so potekale tri tedne in so bile razdeljene na poljudno-znanstvene vsebine ter namenjene otrokom starim od 6 do 14 let. Vsak teden je bil oblikovan za eno skupino, v kateri je bilo približno 15 otrok. Sodelujoči inštituti in ostali zunanji izvajalci so organizirali svoj tematski dan. Središče igralniškega dogajanja je bila dvorana Zemljepisnega muzeja Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, glede na temo in program pa so otroci obiskali še številne druge lokacije.

Geografski dan smo vodili Primož Gašperič iz Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Mojca Zajc, doktorska študentka etnologije in kulturne antropologije in pedagog Miha Levinger. Tematika letošnje geografske igralnice je bila raziskovanje mestnih vodnih zemljišč, ki jih je ustvaril ali preoblikoval človek v različnih obdobjih razvoja mesta Ljubljana glede na potrebe in želje meščanov. Igralnico smo zato poimenovali »Raziskovanje mestnih voda«. Temeljila je na terenskem delu in raziskovanju

PRIMOŽ GAŠPERIČ

Slika 1: Orientacija in iskanje lokacije na zemljevidu.

PRIMOŽ GAŠPERIČ

Slika 2: Izdelava terenskega plakata.

hidroloških pojavov ter njihovih značilnosti na izbranih območjih mesta Ljubljana. Za izvedbo programa smo izbrali naslednje lokacije: ribnik ob tivolski Čolnarni ter preoblikovane struge potokov Glinščice in Gradaščice.

Po uvodni predstavitvi smo se na kratko predstavili, nato pa so voditelji otroke seznanili s potekom geografskega dne. Skupino so sestavljali štiri dekleta in deset fantov, starih med 6 in 12 let. Iz dvorane Zemljepisnega muzeja smo se peš odpravili proti ribniku ob tivolski Čolnarni, ki je zanimiv primer »mestne vode«.

Že na prvi točki so se morali mladi geografi najprej »najti« oziroma orientirati v prostoru (slika 1). Pomagali smo si z zemljevidom Ljubljane in kompasom. Ob tem smo mladim raziskovalcem predstavili kartografske značilnosti prikaza površinskih vodnih pojavov ter ostalih kartografskih elementov na zemljevidu.

Pred začetkom dela smo se razdelili v tri skupine. Vsaka od skupin je prejela prazen plakat ter posebno tematsko »vodno« mapo z delom načrta mesta Ljubljane in terenskimi listi. Spoznavanje mestnih vod je potekalo s pomočjo vprašanj na vnaprej pripravljenih delovnih listih. Značilnosti vode smo določali tako, da smo izbrali ustrezno dostopno merilno mesto, kjer smo določili globino, barvo in vonj vode, izmerili temperaturo zraka in vode ter s pH lističi določili njeno kislost oziroma bazičnost. Rezultate smo vpisali na delovni list, ki smo ga prilepili na plakat.

Plakat je nastajal sproti (slika 2). Začeli smo ga izdelovati na prvi točki in ga na vsaki naslednji dopolnili. Predstavljal je glavni rezultat delavnice, saj je prikazoval izmerjene in ugotovljene rezultate raziskovalnega dela.

Po izpolnitvi vseh delovnih obveznosti prvega vzorčnega območja, smo se odpravili do druge točke, ki je bila ob potoku Glinščica, v bližini živalskega vrta. Tam smo poleg ostalega izmerili hitrost vode, ki smo jo merili na preprost način. Izmerili in označili smo razdaljo med dvema točkama, v vodo spustili vejico, list ali kaj podobnega ter merili čas, ki so ga omenjeni »plovci« potrebovali od ene do druge točke. S pomočjo dobljenih podatkov smo izračunali hitrost vode v potoku. Rezultate smo pretvorili

PRIMOŽ GAŠPERČ

Slika 3: Hoja po zaraščeni strugi Glinščice.

in primerjali med seboj ter ugotovili, da je bila hitrost Glinščice približno 1 km/h, kar je veliko počasneje od povprečne hitrosti hoje odraslega človeka, ki znaša 5 km/h.

Posebej zanimivo je bilo nadaljevanje poti po umetno preoblikovani betonski strugi spodnjega toka Glinščice, ki se vije med pozidanimi zemljišči Viča. Ker strugo že dlje časa niso očistili rastja, so posamezni deli predstavljali pravo »džungelsko«¹ vzdušje (slika 3). Iz te »žabje«² perspektive so bile hiše, železniška proga, Tržaška cesta in ostali objekti opazovani povsem iz drugega gledišča, kot smo ga vajeni kot »navadni«³ pešci. Po strugi smo hodili do sotočja potokov Glinščice in Gradaščice. Tik za sotočjem se je nahajala zadnja točka, kjer so otroci povsem samostojno opravili vse meritve na potoku Glinščica. Ko so vse podatke zapisali v delovni list, so dokončali plakat. Z risanjem, pisanjem in lepljenjem so zapolnili prazne prostore, da je plakat dobil pečat posamezne skupine. Nato smo pospravili vso opremo, se skozi gost nasad visokih invazivnih rastlin prebili iz močno zaraščene struge ter skupaj odšli do našega izhodišča v središču mesta.

Letošnjo geografsko delavnico smo zaradi številnih poletnih aktivnosti izvedli le enkrat. Zaradi nestanovitnega vremena pred geografskim dnevom, smo imeli organizatorji pripravljenih več različic poti. Kljub vremenskim napovedim, je padla le majhna količina padavin, zato smo lahko izvedli različico poti s pohodom po zelo zaraščeni strugi Glinščice. Sprememba vremena je poskrbela za delno ohlajitev, kar se je poznalo pri hoji in sodelovanju.

Primož Gašperič

27. Evropska dendroekološka delavnica

Kranjska Gora, 12.–18. 9. 2016

V Kranjski Gori je bila med 12. in 18. septembrom organizirana 27. Evropska dendroekološka delavnica, ki povezuje študente ter strokovnjake s področja dendrologije. Letošnja delavnica je potekala na obrobju Triglavskega narodnega parka oziroma natančneje v Vili Šumica pri Kranjski Gori, kjer je bil izveden večji del raziskovalnih aktivnosti. Delavnico so organizirali Gozdarski inštitut Slovenije, Naravoslovnotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Švicarski zvezni inštitut za raziskovanje gozdov, snega in pokrajine, Univerza v Šleziji (Poljska) ter Univerza v Padovi (Italija).

Dejavnosti so pokrivalo celoten spekter dendrologije ter obenem spodbujale povezovanje znanj različnih raziskovalnih disciplin. Delo je bilo razdeljeno v pet različnih skupin glede na obravnavano področje dendrologije. Izvedena so bila številna predavanja o glavnih obravnavanih tematikah, znotraj posameznih skupin pa je bilo izvedeno terensko delo, priprava vzorcev ter njihova analiza. Ob zaključku dela posamezne skupine, so bile podane ugotovitve raziskav, s čimer so udeleženci prispevali k obogatitvi poznavanja območja Kranjske Gore, doline Pišnice in okolice prelaza Vršič.

Letošnje delavnice se je udeležilo 29 študentov in strokovnjakov s področja dendrologije in dendroekologije s Hrvaške, Nemčije, Belgije, Velike Britanije, Nizozemske, Italije, Kanade, Belgije, Čila, Švice ter Slovenije.

Med obravnavanimi disciplinami so bile: dendroklimatologija, dendroarheologija, anatomija lesa, dendroekologija ter dendrogeomorfologija. Področje dendroklimatologije uporablja podatke o starosti drevesnih branik, ki jih statistično primerja z meteorološkimi podatki. Na podlagi analiz lahko raziskovalci rekonstruirajo pretekle podnebne pogoje na posameznem območju. Za pridobivanje podatkov o »daljni«⁴ preteklosti so še posebej primerna drevesa, ki rastejo na višjih nadmorskih višinah, fosilni les ter les, ki je bil odkrit pri arheoloških raziskavah. Dendroarheologija preučuje les, ki je bil uporabljen na starejših objektih z namenom pridobivanja informacij o pretekli rabi zemljišč in gozdov, tehnologiji obdelave lesa ter življenju v preteklosti. Z interdisciplinarnim pristopom lahko zagotovi podatke o uporabljenih drevesnih vrstah za gradnjo, izvoru lesa ter starosti gradnje. Anatomija lesa se v zadnjem obdobju predvsem posveča zgradbi grmovnic in zelišč, saj rast branik pri njih ni pogojena z rastiščnimi pogoji ter velikostjo rastlin. Zaradi tega raziskave na tem področju prinašajo številna nova spoznanja o rasti suhe snovi v rastlinah ter razporeditvi ogljika na območju mejnih rastiščnih pogojev,

ANDREJ ŠMUC

Slika 1: Udeleženci 27. evropske dendroekološke delavnice v dolini Tamar.

RSZARD KACZKA

Slika 2: Vzorčenje poškodovanih dreves v dolini Pišnice v okviru dendrogeomorfoloških raziskav.

kjer so rastline še posebej občutljive na okoljske spremembe. Dendroekologija se posveča raziskavam odziva dreves na različne okoljske dejavnike, pri čemer je največji poudarek namenjen skrajnim okoljskim dejavnikom. Drevesa so lahko podvržena skrajnim biotskim dejavnikom, kot so povečano število žuželk in človekov vpliv na gozd (redčenje gozda, spravilo lesa) ali skrajnim abiotskim dejavnikom, kot so suša, požari, žled, plazovi. Dendrogeomorfologija nam omogoča preučevanje dinamike geomorfoloških procesov v pokrajini, še posebej pobočnih, rečnih, ledeniških ter eolskih procesov. Pri preučevanju se osredotoča na poškodbe dreves, ki se na stres odzivajo s prilagoditvijo rasti drevesnih branik. Takšne spremembe v rasti podajajo informacije o geomorfoloških dogodkih v preteklih desetletjih ali celo stoletjih. Pridobljeni podatki se potem primerjajo tudi z različnimi okoljskimi podatki (na primer količino padavin, potresi) ter človekovimi posegi v prostor.

PETRA DOEVE

Slika 3: Preučevanje grmovnic in zelišč ob drevesni meji na pobočjih Male Mojstrovke; v ozadju Vršič in Prisojnik.

ANDREJ ŠMUC

Slika 4: Vzorci drevesnih debel pripravljani na nadaljnjo analizo.

Terensko delo v okviru dendrogeomorfološke skupine je potekalo v dolini Pišnice (slika 2), kjer smo se osredotočili na vzorčenje dreves ob rečni strugi Pišnice ter na obsežnem vršaju Ruševega grabna. Ob rečni strugi so bili odvzeti vzorci dreves, ki so imeli zaradi visokih voda vidne poškodbe v skorji ter vzorci dreves, ki so se jim zaradi premeščanja sedimentov v strugi razvili sekundarni koreninski sistemi. Na vršaju Ruševega grabna smo se osredotočili na podobne poškodbe dreves, ki so rastle na stiku vršaja z rečno strugo, robnem in osrednjem delu vršaja ter na nepoškodovana drevesa na referenčnih mestih ob vršaju. Po odvzemu več kot sto vzorcev (pretežno vzorci smrek) je sledilo njihovo sušenje ter nameščanje na lesene nosilce (slika 4). Vzorci so bili nato zbrušeni in tako pripravljene na skeniranje z visoko ločljivostjo. Sledila je dolgotrajna digitalizacija in meritve s pomočjo programskega orodja *CDendro* in *CooRecorder*. S pomočjo primerjave razporeditve grafov posameznih in referenčnih vzorcev so bila nato določena obdobja, v katerih so nastale poškodbe na drevesih oziroma posledično posamezni hidro-geomorfološki dogodki (poplave, drobirski tokovi).

Intenzivno delo na delavnici je vsak dan potekalo od jutra do poznih večernih ur, zato so lahko udeleženci pridobili veliko praktičnih in teoretičnih izkušenj s področja dendrologije. V okviru terenskega dela so obiskali tudi dolino Tamar, ter se spoznali z nedavnimi raziskavami vršajev, kjer so bile uporabljene dendrogeomorfološke metode. Sproščeno vzdušje je prispevalo tudi k izmenjavi številnih mnenj in oblikovanju novih idej o prihodnji uporabi dendrologije in nadgradnji raziskovalnih metod.

Več informacij o 27. evropski dendroekološki delavnici si lahko preberete na spletnem naslovu: <http://dendro2016.gozdis.si/>.

Jure Tičar

Prva delavnica projekta SMART-MR: Participativno prometno načrtovanje

Ljubljana, 15.–16. 9. 2016

Septembra se je iztekel prvi semester projekta SMART-MR, v katerem smo pripravili *Status report*, ki ponuja pregled stanja na področju prometnega načrtovanja v vseh osmih vključenih metropolitanskih regijah (Oslo-Akershus, Göteborg, Helsinki, Budimpešta, Ljubljana, Rim, Porto in Barcelona), komunikacijski načrt ter prvi podroben pregled participativnega prometnega načrtovanja, ki je tlakoval pot prvi delavnici projekta. Ta je v organizaciji Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in Regionalne razvojne agencije Ljubljanske urbane regije potekala med 15. in 16. septembrom v Ljubljani. Na delavnici smo se posvetili vključevanju javnosti in deležnikov v prometno načrtovanje. 52 udeležencev iz osmih vključenih držav je na delavnici razpravljalo, koga vključevati v prometno načrtovanje in kako. Za uvod v razpravo so predstavniki vseh osmih regij predstavili primere dobrih in slabih praks, čemur je sledila razprava po skupinah, kjer so predstavniki metropolitanskih regij izmenjevali svoje izkušnje. Namen delavnice je bil, da udeleženci v razpravi poglobijo poznavanje različnih sistemov načrtovanja in pridobijo dodatne kompetence s poznavanjem dobrih praks, iskanjem sinergij in izmenjavo znanja.

Z metodološkega vidika so se udeleženci razdelili v štiri skupine; vsako od njih sta usmerjala moderator in zapisnikar. Pri tem smo oblikovali dva sklopa vprašanj, kar je v praksi pomenilo, da sta po dve skupini obravnavali iste teme. Ker so se skupine po pol ure zamenjale, so vsi udeleženci sodelovali pri razpravi na obeh vsebinskih sklopih. Po sklepu razprav v skupinah so bili rezultati predstavljeni na plenarnem delu, kjer smo skupaj razpravljali o morebitnih razlikah med skupinami oziroma njihovimi ugotovitvami.

V sklopu »koga vključiti v prometno načrtovanje« smo govorili o prednostih in slabostih participativnega načrtovanja ter o participativnem načrtovanju v primeru velikih/regionalnih projektov in programov.

V sklopu »kako vključiti v prometno načrtovanje« smo obravnavali odnos med načrtovalci, uradniki, politiki in javnostjo pri načrtovanju manj priljubljenih ukrepov ter uporabo participativnega načrtovanja v praksi.

MARKO ZAPLATIL

Slika: Udeleženci delavnice z evropsko komisarko za mobilnost in promet Violeto Bulc.

Poleg delavnic smo poslušali predavanje Magnusa Ljunga iz Göteborga, ki je predstavil temelje participativnega procesa na primeru uvajanja zgoščevalne takse v Göteborgu, partnerji pa so predstavili tudi različna elektronska orodja, ki omogočajo javno participacijo. Kot slovenski primer je bila predstavljena platforma Predlagam vladi (<http://predlagam.vladi.si/>).

Drugi dan je ob prvem dnevu Evropskega tedna mobilnosti delavnico obiskala tudi evropska komisarka za mobilnost in promet Violeta Bulc, ki je poudarila pomen evropskih mest pri razvoju trajnostne mobilnosti in izrazila pričakovanje, da bo k novim rešitvam na tem področju prispeval tudi projekt SMART-MR.

Rezultati delavnice bodo objavljeni na spletni strani projekta: <http://www.interregeurope.eu/smart-mr/>.

Janez Nared

Srečanje v okviru projekta »Povezovanje hidro-geomorfoloških raziskav v Evropi«

Praga, Češka, 21.–23. 9. 2016

V okviru projekta *Connecting European Connectivity Research* (Povezovanje hidro-geomorfoloških raziskav v Evropi), ki je financiran v okviru evropskega sodelovanja COST (*European Cooperation in Science and Technology*), je bilo konec septembra organizirano srečanje v Pragi. Po srečanju v Wagingenu (Nizozemska) konec avgusta 2014 (glej poročilo v Geografskem vestniku 86-2) in Durhamu (Združeno kraljestvo) sredi septembra 2015, je bilo to tretje osrednje letno srečanje projekta. Četrto in hkrati zaključno osrednje srečanje bo spomladi 2018 v Padovi (Italija). Med temi osrednjimi srečanji potekajo manjši sestanki v okviru posameznih delavnih področij projekta, manjši terenski simpoziji (glej rubriko Kronika v prvi letošnji številki) ter gostovanja posameznikov na sodelujočih inštitucijah.

Tokratno srečanje so organizirali na praški Gradbeni fakulteti in je v potekalo v obliki vabljenih predavanj, usmerjenih pogovorov na izbrano temo v okviru delavnih področij (slika 1) ter predstavitev

MATIJA ZORN

Slika 1: Delo na projektu poteka v manjših skupinah v obliki usmerjenih pogovorov na izbrano temo v okviru delavnih področij projekta. Dognanja iz takšnih pogovorov so pozneje predstavljena vsem udeležencem.

MATIJA ZORN

Slika 2: Hradčani s praškim gradom so bili do druge polovice 18. stoletja samostojeno naselje. Pozneje so postali del združene kraljeve prestolnice.

MATIJA ZORN

Slika 3: Pod Hradčani, na nasprotnem bregu Vltave, je »stara mesto«, do katerega vodi znamenit Karlov most, ki so ga pod pokroviteljstvom kralja Karla IV. začeli graditi sredi 14. stoletja in dokončali v začetku 15. stoletja.

posterjev udeležencev. Udeležilo se ga je blizu sto udeležencev, ki so poslušali 13 vabljenih predavanj. Predstavljenih je bilo še blizu 30 posterjev, manjkal pa tudi ni voden ogled starega mestnega jedra (sliki 2 in 3).

Povzetki predavanj in posterjev so dostopni na spletnem naslovu: <http://connecteur.info/prague-conference-abstracts/>, več o samem projektu pa si je moč prebrati na spletni strani projekta: <http://connecteur.info/>.

Za leto 2017 je v načrtu izdaja posebne številke revije *Land Degradation and Development*, v kateri bodo objavljeni članki, ki zadevajo vseh pet delavnih področij projekta: (1) teoretske podlage, (2) meritve, (3) modeliranje, (4) uporabni podatki, ter (5) prehod iz raziskav k trajnostnemu upravljanju s prostorom in vodami. Z datumom januar 2017 pa je že izšla, sicer ne neposredno povezano s projektom, posebna številka revije *Geomorphology*, ki ima naslov »Connectivity in Geomorphology« (<http://dx.doi.org/10.1016/j.geomorph.2016.11.005>).

Matija Zorn

Uvodni sestanek za projekt MEDFEST

Ljubljana, 29.–30. 11. 2016

Konec novembra je bil v Ljubljani odskočni sestanek partnerjev pri projektu z naslovom *Mediterranean Culinary Heritage Experiences: How to Create Sustainable Tourist Destinations* (Sredozemska kulinaricihna dediščinska izkušnja: kako ustvariti trajnostno turistično destinacijo) oziroma kratko MEDFEST. Projektno skupino poleg sodelavcev Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, ki je vodilni partner, sestavljajo Podeželsko razvojno združenje (*Associazione Sviluppo Rurale*) iz Umbrije (Italija), Inženirska šola PURPAN (*Ecole d'Ingénieurs de PURPAN*) iz Toulousea (Francija), Univerza

MATEJŽ GERŠIČ

Slika: Udeleženci sestanka.

v Barceloni (*Universitat de Barcelona*) (Španija), Agencija za razvoj podeželja Istre (*Agencija za ruralni razvoj Istre d. o. o.*) iz Pazina (Hrvaška), Tehnološki inštitut Heraklionske zbornice za trgovino in industrijo (*Τεχνικές Σχολές Επιμελητηρίου Ηρακλείου*) iz Irakliona (Grčija), Društvo za razvoj in aktivno državljanstvo In Loco (*Associação In Loco*) iz Fara (Portugalska) ter Združenje tematskih centrov Troodos (*Δίκτυο Θεματικών Κέντρων Τροόδους*) iz Troodosa (Ciper). V projektu sodeluje tudi 11 pridruženih partnerjev.

Glavni namen projekta je oplemeniti tipično turistično izkušnjo Sredozemlja s kulinarično dediščino obalnega zaledja in tako vplivati na razvoj običajno turistično manj razvitega, a z raznoliko kulinarično ponudbo bogatega prostora. Prvi dan uvodnega sestanka je bil namenjen spoznavanju sodelujočih organizacij in sodelavcev ter temeljni predstavitvi projekta, drugi dan pa obravnava vsebin posameznih delovnih paketov. Vodja projekta David Bole je najprej predstavil nekatere vsebinske temelje, Nika Razpotnik Visković in Petra Rus (vsi Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU) pa sta projekt predstavili z administrativno-finančnega vidika. Vse te vsebine so del prvega delovnega paketa. Sledila je predstavitev drugega delovnega paketa, ki je namenjen komunikaciji. Tega je podrobneje predstavil Igor Jurčić (Agencija za razvoj podeželja Istre), Mateja Šmid Hribar (Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU) pa je predstavila vsebino tretjega delovnega paketa, ki je bolj raziskovano naravnano.

V okviru odskočnega sestanka smo se partnerji dogovorili o poteku projektne dela v prihodnje ter temeljih in okvirih raziskovalnega dela. Naslednje srečanje v okviru projekta bo konec maja 2017 v Barceloni.

Matejž Geršič